3. Sergii Vashchenko. Вибір застосунків для тест-менеджменту в 2023 році. Порівнюємо 5 варіантів. URL: https://dou.ua/forums/topic/43536/ (дата звернення: 13.02.2024).

4. Шевчук Б.В.. Використання інструмента TestRail при створенні Test Case. Новітні інформаційні технології в освіті і науці: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених.

5. Introduction to Jira Software. URL: https://www.atlassian.com/software/jira/guides/getting-started/introduction#what-is-jira-software (дата звернення: 13.02.2024).

6. Aleksandar Pavic. Redmine Cookbook. Mumbai: Packt Publishing, 2016. 299 с.

7. Confluence basics. URL: https://www.atlassian.com/software/confluence/resources/guides/get-started/overview#about-confluence (дата звернення: 13.02.2024).

ДОСВІД КОРОЛІВСТВА НОРВЕГІЯ У КОНТЕКСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Тетяна Золотаренко, Тетяна Васютіна

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Київ, Україна

Анотація: *проаналізовано категоріально-понятійний апарат дослідження. Висвітлено особливості використання елементів дуальної освіти під час формування громадянської компетентності. Описано зазначений освітній процес у контексті досвіду Королівства Норвегія. Виокремлено елементи, які доцільно впровадити в український освітній процес.*

Ключові слова: *дуальна освіта, громадянська компетентність, Королівство Норвегія, студентське самоврядування.*

Історія становлення дуальної освіти та введення цього терміну у освітню практику розпочинається у 60-х рр. XX ст. у Німеччині. Така форма організації професійного навчання передбачала активне залучення здобувачів освіти до професійної діяльності ще на етапі навчання, шляхом проведення великої кількості практики на робочому місці. З часом, дуальна освіта почала упроваджуватися і в інших країнах світу. В Україні дуальне навчання було розпочато з 2015 р. у якості експерименту. Станом на зараз воно активно впроваджується в українських освітніх закладах різних рівнів.

Відповідно до матеріалів Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 426 від 13.04.2023 р., дуальна освіта трактується, як «спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання в закладах освіти та в інших суб'єктів освітньої діяльності (далі – заклади освіти) з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях (далі – роботодавці) для оволодіння програмними результатами, поглиблення практичних умінь і навичок на набуття певної кваліфікації» [1]. З огляду на це, така форма здобуття освіти надає можливість підвищити якість підготовки та мотивацію здобувачів освіти, а також посилити зв'язок навчання з реальним життям.

Відповідно до змістової частини Концепції розвитку громадянської освіти в Україні «громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що відповідають меті та принципам освіти, і додатково – наскрізні компетентності, зокрема критичне мислення» [2].

Для освітньої системи Королівства Норвегія властиво комплексне впровадження елементів дуальної освіти. Це здійснюється шляхом насичення освітньої програми великою кількістю практичних занять та забезпечення можливістю виконання посадових обов'язків на робочому місці за майбутньою спеціальністю ще під час здобуття освіти. Це надзвичайно популярна модель

навчання, оскільки вона допомагає студентам встановити прямий зв'язок між тим, що вони вивчають, та реальними вимогами ринку праці.

Процес формування громадянської компетентності, так само, здійснюється не лише за рахунок насичення теоретичним матеріалом, а також у процесі використання набутих знань на практиці. Яскравим прикладом залучення здобувачів освіти до університетського політичного життя є студентський парламент.

Проаналізувавши особливості студентської демократії на прикладі університету Осло (*University of Oslo*) нами було зроблено наступні висновки: студенти беруть активну участь у прийнятті адміністративних рішень, оскільки вони залучені до роботи усіх рад та комісій університету; студентський парламент складається з 34, обраних шляхом голосування, студентів, які переобираються щороку; студентський парламент займається різноманітними справами, включаючи питання політики навчання, культурних заходів, соціальних питань та студентського життя загалом.

Щороку студентський парламент присуджує педагогічну премію для нагородження видатних викладачів університету. Метою премії є підвищення обізнаності та заохочення викладачів до якісного та творчого проведення освітнього процесу. 2023 р. нагороду отримала Крістін Бех з кафедри літератури, країнознавства та європейських мов гуманітарного факультету [3].

В українських закладах вищої освіти також розвинене студентське самоврядування. Його нормативні засади закладено на законодавчому рівні. У статті 40 Закону України «Про вищу освіту» зазначено, що «Студентське самоврядування – це право і можливість студентів (курсантів, крім курсантів-військовослужбовців) вирішувати питання навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, а також брати участь в управлінні закладом вищої освіти» [4].

Описані у законі України «Про вищу освіту» норми функціонування студентського самоврядування відповідають особливостям організації відповідної громадської діяльності студентів Королівства Норвегія. Однак, на

практиці, в українських ЗВО у студентських самоврядних організаціях можуть виникати труднощі. Основні перешкоди пов'язані з недостатнім фінансуванням, бюрократичними перешкодами та існуванням студентського парламенту виключно на формальному рівні. Це у свою чергу призводить до основної на нашу думку проблеми – недостатнього зацікавлення студентів у висловленні власних ініціатив, щодо покращення університетського життя. На практиці це проявляється як участь у роботі студентського парламенту обмеженого кола осіб, які вимушено працюють багато років, оскільки більше немає претендентів та заміщення цих посад.

Підсумовуючи вищезазначене варто зауважити, що у процесі формування громадянської компетентності шляхом упровадження елементів дуальної освіти важливе місце посідає діяльність студентського самоврядування. Інтеграція студентів у політичне життя університету сприяє як кращому розумінню потреб здобувачів освіти, так і розвитку у них громадянської компетентності. У контексті цього питання цінним є досвід Королівства Норвегія. Його аналіз дає можливість виокремити елементи, які би сприяли покращенню роботи студентського самоврядування в Україні. Зокрема: постійне інформування та мотивування студентів до участі у студентському парламенті, залучення до роботи усіх здобувачів освіти, зменшення бюрократичних обмежень та збільшення фінансування. Окрім цього, цінним є досвід норвезьких студентів з обрання найкращого викладача року.

Література

1. Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти. Затверджено Наказом МОН України від 13.04.2023 №426. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2023/06/26/Nakaz.MON.vid.13.04.2023-426-Minyustovanyy.pdf (дата звернення 21.01.2024)

2. Про схвалення Концепції розвитку громадянської освіти в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.10.2018 №710-р. *База даних «Законодавство України»*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80#Text (дата звернення 21.01.2024)

3. Prisvinner 2023. URL : https://www.studentparlamentet.uio.no/ressurser/undervisningsprisen/prisvinner-2023.html (дата звернення 21.01.2024)

4. Про Вищу освіту. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. *База даних «Законодавство України»*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text (дата звернення 21.01.2024)

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ТЕМИ «В'ЯЗАННЯ ГАЧКОМ» МАЙБУТНІМ КОРЕКЦІЙНИМ ПЕДАГОГАМ

Тетяна Золотарьова, Людмила Івашина

Комунальний заклад Сумський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти
Суми, Україна

Анотація: *проаналізовано зміст освіти та методику викладання теми «В'язання гачком», яка розглядається в межах навчальної дисципліни «Ручна праця з методикою». Окреслено одну з найрозповсюдженіших проблем, яка виявляється у студентів спеціальності 016 (Спеціальна освіта) під час становлення вміння в'язати гачком.*

Ключові слова: *в'язання гачком, прийоми в'язання, рукавички, корекційна педагогіка, студенти.*

В'язання гачком – творчий, цікавий і захопливий процес, результатом якого є корисні й красиві ексклюзивні вироби. Проте більшість майбутніх корекційних педагогів не вміє в'язати гачком. Ті, хто вміють в'язати, неправильно тримають руки, виконують багато зайвих рухів, особливо часто зустрічаються зайві колові рухи кистями рук, що знижують швидкість в'язання, викликають фізичну перевтому рук, а при тривалому в'язанні можуть призвести до тендиніту. Крім того, зайві колові рухи кистями рук призводять до розкручування нитки, через що готове в'язане полотно має неакуратний вигляд, меншу щільність і міцність, під час кожного прання з виробу висмикується